

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

7 Απριλίου 2026

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1974

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/44662/4068/776

Έγκριση ίδρυσης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Χημική Βιομηχανία: Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας» του Τμήματος Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κατόπιν απόφασης Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης. (ΘΕΜΑ ΣΤ5 - Θέματα Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών).

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

Έχοντας υπόψη:

- 1) Το ν.δ. 87/1973 «Περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» (Α' 159).
- 2) Τον ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα Διπλώματος» (Α' 189).
- 3) Τα άρθρα 5 και 9 του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131).
- 4) Τα άρθρα 76-78 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
- 5) Την παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως τα άρθρα 79 «Επιτροπή μεταπτυχιακών σπουδών», 80 «Διαδικασία ίδρυσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών», 81 «Όργανα διοίκησης ΠΜΣ-Σύνθεση», 82 «Αρμοδιότητες Οργάνων ΠΜΣ», 83 «Διδάσκοντες ΠΜΣ», 84 «Πόροι ΠΜΣ - Οικονομική διαχείριση», 85 «Οικονομική συνεργασία ΠΜΣ του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος», 86 «Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης σε ΠΜΣ με τέλη φοίτησης - Υποτροφίες», 87 «Περιοδική αξιολόγηση των ΠΜΣ του ιδίου Τμήματος», 88 «Λοιπές διατάξεις για ΠΜΣ», 89 «Επαγγελματικά ΠΜΣ» καθώς και τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 455.
- 6) Τον ν. 5094/2024 «Ενίσχυση του Δημόσιου Πανεπιστημίου - Πλαίσιο λειτουργίας μη κερδοσκοπικών παραρτημάτων ξένων πανεπιστημίων και άλλες διατάξεις» (Α' 39).
- 7) Το π.δ. 86/2013 «Συγχώνευση Τμημάτων, ίδρυση - συγκρότηση - ανασυγκρότηση Σχολών στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης» (Α' 124).
- 8) Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.
- 9) Το υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΑΘ/ΤΜΣΕ/44660/3760/307/17-2-2026 (ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/44662/4068/776/17.2.2026) έγγραφο του Τμήματος Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας της Διεύθυνσης Ακαδημαϊκών Θεμάτων του Δ.Π.Θ., που αφορά στην έγκριση ίδρυσης και Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Χημική Βιομηχανία: Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας» του Τμήματος Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης κατόπιν απόφασης Πιστοποίησης της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης.
- 10) Την υπό στοιχεία QA_2571/9-2-2026 (ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/43867/3975/756/12-2-2026) απόφαση Πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.Α.Π.) της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.).

11) Την υπ' αρ. 43/131/15-5-2025 απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ., που αφορά στην ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Χημική Βιομηχανία: Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας» του Τμήματος Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

12) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΜΕΤΑΠΤ/60594/174/13-5-2025 (ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/60598/6031/1277/13-5-2025) εισήγηση της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ., που αφορά στο παραπάνω θέμα.

13) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΤΧ/47128/1065/8-5-2025 (ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/59403/5896/1223/8-5-2025) ανακοινωμένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Δ.Π.Θ., που αφορά στην ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Χημική Βιομηχανία: Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας».

14) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΔΔΚ/25927/2643/3-1-2023 διαπιστωτική πράξη εκλογής Πρύτανη και ορισμού τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Δ.Π.Θ. (Υ.Ο.Δ.Δ. 4).

15) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΠΡ/27669/1883/18-1-2023 πράξη του Πρύτανη του Δ.Π.Θ. που αφορά στον καθορισμό του τομέα ευθύνης και των επιμέρους αρμοδιοτήτων των τεσσάρων (4) Αντιπρυτάνεων του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και της σειράς αναπλήρωσης Πρύτανη, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 15 του ν. 4957/2022 (Α' 141), η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β' 267.

16) Την υπό στοιχεία ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/34656/3306/708/14-1-2025 πράξη του Πρύτανη περί ανασυγκρότησης της Συγκλήτου του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης για το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025.

17) Το γεγονός ότι οι διατάξεις της παρούσας δεν αφορούν σε διοικητική διαδικασία για την οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισης στο ΕΜΔΔ-ΜΙΤΟΣ.

18) Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του ιδρύματος ή του κρατικού προϋπολογισμού, αποφάσισε:

Α. Να επικυρώσει την υπ' αρ. 43/131/15-05-2025 απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ., που αφορά στην ίδρυση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Χημική Βιομηχανία: Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας» του Τμήματος Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης μετά από την πιστοποίησή του με την υπό στοιχεία QA_2571/9-2-2026 (ΔΠΘ/ΑΔΥΚΔ/ΣΥΓΚ/43867/3975/756/12-2-2026) απόφαση Πιστοποίησης του Συμβουλίου Αξιολόγησης και Πιστοποίησης (Σ.Α.Π.) της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.).

Β. Να εγκρίνει την ίδρυση και λειτουργία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: Χημική Βιομηχανία: Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας του Τμήματος Χημείας της Σχολής Θετικών Επιστημών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, ως ακολούθως:

«1. Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) στην «Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας» (MSc in Quality, Safety, Security, Health and Environmental Management).

2. Αντικείμενο - Σκοπός - Μαθησιακά αποτελέσματα

Αντικείμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Χημική Βιομηχανία: Διαχείριση Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας - Msc in Quality, Safety, Security, Health, And Enviromental Management» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης, η προαγωγή της γνώσης και η έρευνα σε επιστημονικές περιοχές της Διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Προστασίας και Υγείας και Ασφάλειας. Στόχος του είναι η ολοκληρωμένη επιστημονική, διαχειριστική και τεχνική κατάρτιση στελεχών που αναλαμβάνουν τα καθήκοντα υπευθύνου Ποιότητας, Υγείας, Ασφάλειας και Περιβάλλοντος (HSSQE), μία ιδιαίτερα διαδεδομένη και απαιτητική θέση που αφορά όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας διεθνώς, και ιδιαίτερα τον κλάδο της χημικής βιομηχανίας. Ειδικότερα το ΠΜΣ έχει ως γνωστικό αντικείμενο την θεωρητική εξειδίκευση αλλά και εργαστηριακή εξειδίκευση και εκπαίδευση νέων επιστημόνων στη διαχείριση των κύριων υποστηρικτικών λειτουργιών των επιχειρήσεων, ήτοι της διαχείρισης της Ποιότητας, της Περιβαλλοντικής Πολιτικής, της προστασίας της Υγείας και της Ασφάλειας. Ιδιαίτερα στο πλαίσιο της Ασφάλειας εντάσσονται, πέραν της πρόληψης των τραυματισμών κατά την εργασία, το ιδιαίτερο αντικείμενο της ασφάλειας έναντι σκόπιμων ενεργειών (security) και φυσικών καταστροφών καθώς και τα αντικείμενα της ασφάλειας διεργασιών (Process Safety) και πρόληψης Τεχνολογικών Ατυχημάτων Μεγάλης Έκτασης (TAME), με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη χημική βιομηχανία. Επίσης στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ εμπεριέχονται με σαφήνεια οι εφαρμογές της Επιστήμης της Χημείας στους τομείς αυτούς. Οι συγκεκριμένες υποστηρικτικές λειτουργίες εντάσσονται στα βασικά βιομηχανικά Πρότυπα Διαχείρισης («Οικογένειες») ISO 9000, 14000 και 45000 αντίστοιχα, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους μέσω της «Βασικής Δομής Προτύπων» σε μία ευρύτερη ενιαία «οικογένεια», στη διαχείριση της οποίας θα καταρτιστούν οι νέοι επιστήμονες. Επίσης, σχετίζονται με τα ευρύτερα Πρότυπα Διαχείρισης εταιρικών κινδύνων (ISO 31000:2018, COSO ERM, IRGC, κ.λπ.). Μεγάλο

μέρος του ΠΜΣ είναι η εις βάθος κατανόηση των βασικών επιστημονικών και τεχνικών εννοιών, καθώς και του νομοθετικού πλαισίου, ταυτόχρονα με την συνδυαστική και ολιστική προσέγγιση των γνωστικών κλάδων της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας (HS), της Προστασίας (S), της Διασφάλισης Ποιότητας (Q), και της προστασία και της διαχείριση του Περιβάλλοντος (E). Σκοπός του προγράμματος είναι: Το Π.Μ.Σ. αποσκοπεί γενικά στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και της τεχνολογίας, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας στις βασικές λειτουργίες υποστήριξης της παραγωγικής διαδικασίας όλων των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας. Ειδικότερα στοχεύει στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές των συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, σε ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος Χημείας που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες ενότητες καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το Τμήμα Χημείας. Το ΠΜΣ έχει ως σκοπό την κάλυψη των ερευνητικών και εκπαιδευτικών αναγκών στους κλάδους της Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας, Προστασίας, Ποιότητας, Περιβάλλοντος καθώς και στην ανάπτυξη συνδυαστικού ερευνητικού πεδίου και παραγωγή καινοτόμων εφαρμογών στα αντικείμενα αυτά ολιστικά. Το Π.Μ.Σ. αυτό θεωρείται ένα καινοτόμο και μοναδικό στο είδος του μεταπτυχιακό πρόγραμμα δεδομένου ότι προσφέρει συνδυαστικές γνώσεις από γνωστικά πεδία και αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα Χημείας ιδιαίτερα υψηλής ζήτησης από την αγορά εργασίας. Το γεγονός αυτό δίνει τη δυνατότητα να παρέχεται προς τους φοιτητές του ένας ολιστικός τρόπος προσέγγισης ενός τομέα σημαντικού και σύγχρονου, της Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας, αρχικά υπό το πρίσμα της ανάλυσης και στη συνέχεια από τη σκοπιά της διαχείρισης. Οι απόφοιτοι θα διαθέτουν το γνωστικό υπόβαθρο για να εργασθούν μεταξύ άλλων στην Χημική βιομηχανία, στον ιδιωτικό τομέα και στους κρατικούς και διεθνείς φορείς που δραστηριοποιούνται όλο και περισσότερο στον αναδυόμενο συνεκτικό τομέα της Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας. Επιπλέον αναμένεται η ενίσχυση της σύνδεσης της έρευνας με τις Ελληνικές παραγωγικές μονάδες, μέσω της δημιουργίας άρτια καταρτισμένου και εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και της μεταφοράς τεχνογνωσίας που θα συμβάλλει στην προαγωγή των αναπτυξιακών αναγκών της χώρας. Ειδικότερα, οι σκοποί του Προγράμματος είναι οι εξής:

- Παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών σπουδών.
- Παροχή γνώσης στις σύγχρονες εξελίξεις του αναδυόμενου τομέα της Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας.
- Δημιουργία ικανών πτυχιούχων να συμμετέχουν στην υγεία και ασφάλεια της εργασίας στο χώρο δράσης και σε όλα τα εργασιακά πεδία και ειδικότητες.
- Δημιουργία εξειδικευμένων στελεχών για την προστασία υποδομών.
- Δημιουργία ειδικών επιστημόνων με εξειδίκευση στην διασφάλιση της ποιότητας.
- Δημιουργία εξειδικευμένων στελεχών περιβάλλοντος, με προσανατολισμό στην προστασία και την διαχείριση του Περιβάλλοντος, στην βιώσιμη ανάπτυξη.
- Η παροχή των απαραίτητων υψηλού επιπέδου γνώσεων, και η ανάπτυξη των αναγκαίων ικανοτήτων, δεξιοτήτων και αξιών για την προετοιμασία εξειδικευμένων επιστημόνων και μελλοντικών στελεχών που να γνωρίζουν τις σύγχρονες τάσεις στους τομείς των θεμάτων διαχείρισης ποιότητας, των παρεχόμενων υπηρεσιών της ασφάλειας και υγείας των εργαζόμενων και προστασίας του περιβάλλοντος καθώς και διασφάλιση τήρησης των σχετικών προτύπων και διαδικασιών που οφείλει να ακολουθεί ο κάθε φορέας, ικανών να στελεχώσουν τις παραγωγικές και διοικητικές λειτουργίες επιχειρήσεων και οργανισμών στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, τόσο σε στρατηγικό όσο και σε λειτουργικό επίπεδο, σε ένα παγκοσμιοποιημένο οικονομικό περιβάλλον.
- Η εκπαίδευση και προετοιμασία στελεχών που ήδη απασχολούν οι ΜΜΕ και οι οργανισμοί του δημοσίου με απαραίτητες γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και αξίες, ώστε να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων και οργανισμών και γενικότερα της ελληνικής οικονομίας.
- Προετοιμασία για σπουδές τρίτου κύκλου.

Το Π.Μ.Σ. αποσκοπεί επίσης, στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών στα πλαίσια της συνεχούς και διαβίου μάθησης. Η καθοδηγητική φιλοσοφία του Π.Μ.Σ. είναι να εξασφαλίσει για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές υπόβαθρο προηγμένων γνώσεων, μεθόδων, και αναλυτικών ικανοτήτων που θα τους καταστήσουν ικανούς για συνεχή εκμάθηση και ανάπτυξη. Βασίζόμενοι σ' αυτήν τη φιλοσοφία, οι τρόποι διδασκαλίας εστιάζονται στην ενεργό συμμετοχή των εκπαιδευομένων και περιλαμβάνουν διάφορες διαδραστικές μεθόδους, όπως εφαρμοσμένη έρευνα, μελέτες περιπτώσεων, εργαστηριακές ασκήσεις/πράξεις κ.ά.

Το Π.Μ.Σ. εφοδιάζει τους φοιτητές με μια ολιστική κατανόηση της διαχείρισης της ποιότητας, της ασφάλειας, της προστασίας, της υγείας και του περιβάλλοντος, προετοιμάζοντάς τους για ηγετικούς ρόλους σε διάφορες βιομηχανίες και οργανισμούς.

Πιο αναλυτικά:

1. Εισαγωγικά θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία

Δεξιότητες: Κατανόηση των πρωτοκόλλων ασφάλειας στον χώρο εργασίας, αναγνώριση κινδύνων.

Γνώσεις: Θεμελιώδεις έννοιες της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία.

Ικανότητες: Εφαρμογή των αρχών ασφάλειας σε πραγματικά σενάρια στο χώρο εργασίας.

2. Προστασία του περιβάλλοντος

Δεξιότητες: Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, βιώσιμες πρακτικές.

Γνώσεις: Περιβαλλοντική νομοθεσία, στρατηγικές διατήρησης.

Ικανότητες: Ανάπτυξη και εφαρμογή σχεδίων προστασίας του περιβάλλοντος.

3. Διαχείριση ποιότητας και κινδύνων

Δεξιότητες: Αξιολόγηση κινδύνων, διασφάλιση ποιότητας.

Γνώση: Αρχές διαχείρισης κινδύνου, μεθοδολογίες ελέγχου ποιότητας.

Ικανότητες: Σχεδιασμός αποτελεσματικών συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και ποιότητας.

4. Διαχείριση ολικής ποιότητας

Δεξιότητες: Τεχνικές βελτίωσης της ποιότητας, βελτιστοποίηση διαδικασιών.

Γνώση: Φιλοσοφίες TQM, μοντέλα συνεχούς βελτίωσης.

Ικανότητες: Εφαρμογή των αρχών TQM σε οργανωτικά πλαίσια.

5. Περιβαλλοντική πολιτική και σχεδιασμός. Διαχείριση του περιβάλλοντος Δεξιότητες: Ανάπτυξη πολιτικής, περιβαλλοντικός σχεδιασμός.

Γνώση: Περιβαλλοντική διακυβέρνηση, στρατηγικές διαχείρισης.

Ικανότητες: Διαμόρφωση και εκτέλεση περιβαλλοντικών πολιτικών.

6. Ασφάλεια κατά των ασύμμετρων απειλών και προστασία των κρίσιμων υποδομών Δεξιότητες: Σχεδιασμός ασφάλειας διαδικασιών, πρωτόκολλα ασφαλείας.

Γνώση: Ανάλυση απειλών, προστασία κρίσιμων υποδομών.

Ικανότητες: Εφαρμογή μέτρων ασφαλείας σε βιομηχανικά περιβάλλοντα.

7. Εκτίμηση και διαχείριση επαγγελματικών (OHS) και περιβαλλοντικών κινδύνων Δεξιότητες: Ανάλυση κινδύνων, διαχείριση κρίσεων.

Γνώση: Κανονισμοί ΥΑΕ, περιβαλλοντικοί παράγοντες κινδύνου.

Ικανότητες: Ανάπτυξη ολοκληρωμένων σχεδίων αξιολόγησης και διαχείρισης κινδύνων.

8. Εργονομικοί και ψυχοκοινωνικοί παράγοντες στην εργασία. Ο ανθρώπινος παράγοντας

Δεξιότητες: Εργονομικός σχεδιασμός, διαχείριση ψυχοκοινωνικών κινδύνων.

Γνώση: Ανθρώπινοι παράγοντες στην ασφάλεια στο χώρο εργασίας.

Ικανότητες: Εφαρμογή εργονομικών λύσεων για τη βελτίωση των συνθηκών στο χώρο εργασίας.

9. Μεθοδολογία έρευνας και εργαλεία για την QSSHE

Δεξιότητες: Σχεδιασμός έρευνας, ανάλυση δεδομένων.

Γνώση: Ηθική της έρευνας, μεθοδολογίες στο QSSHE.

Ικανότητες: Διεξαγωγή και αξιολόγηση της έρευνας στον τομέα.

10. Υγιεινή και υγιεινή της εργασίας - Επιβλαβείς παράγοντες. Βασικές αρχές της τοξικολογίας και της χημικής έκθεσης

Δεξιότητες: Διαχείριση επικίνδυνων υλικών, έλεγχος έκθεσης.

Γνώση: Βασικές αρχές τοξικολογίας, οδοί χημικής έκθεσης.

Ικανότητες: Ανάπτυξη πρωτοκόλλων για χημική ασφάλεια και έλεγχο έκθεσης.

11. Χημεία και έλεγχος της ρύπανσης του περιβάλλοντος και εφαρμογές της Χημείας στην ΥΑΕ και την ασφάλεια

Δεξιότητες: Παρακολούθηση του περιβάλλοντος, έλεγχος της ρύπανσης.

Γνώση: Εφαρμογές της χημείας στην ασφάλεια, πρόληψη της ρύπανσης.

Ικανότητες: Εφαρμογή λύσεων με βάση τη χημεία σε περιβαλλοντικές προκλήσεις.

12. Διαχείριση ποιότητας, χημειομετρία και μετρολογία

Δεξιότητες: Μετρικές ποιότητας, τεχνικές μέτρησης.

Γνώση: Χημειομετρικές εφαρμογές, αρχές μετρολογίας.

Ικανότητες: Εφαρμογή προηγμένων τεχνικών ποιότητας και μέτρησης.

13. Συστήματα διαχείρισης της ποιότητας, του περιβάλλοντος και της υγείας και της ασφάλειας

Δεξιότητες: Εφαρμογή συστημάτων, διαδικασίες ελέγχου.

Γνώσεις: Πρότυπα στο QSSHE, ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης.

Ικανότητες: Ανάπτυξη, εφαρμογή και έλεγχος συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης.

14. Εκτελεστικά θέματα: Διαχείριση έργων, εφοδιαστική, ασφάλεια, πυρασφάλεια κ.λπ.

Δεξιότητες: Ηγεσία έργων, βελτιστοποίηση της εφοδιαστικής.

Γνώση: Θέματα εκτελεστικού επιπέδου σε θέματα ασφάλειας, πυρασφάλειας κ.λπ.

Ικανότητες: Διαχείριση σύνθετων έργων και επιχειρησιακών πτυχών.

3. Διάρκεια Λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2035 - 2036 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης.

4. Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί, μετά από επιλογή με βάση το βιογραφικό και μετά από συνέντευξη των υποψηφίων, πτυχιούχοι Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αντιστοίχων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Ενδεικτικά αναφέρονται πτυχιούχοι: Σχολών Θετικών Επιστημών, Επιστημών Υγείας, Γεωτεχνικών Επιστημών, Μηχανικών, Νομικής, ή Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και συναφών τμημάτων άλλων Σχολών της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι συναφούς γνωστικού αντικείμενου. Επιπλέον, Απόφοιτοι Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Απόφοιτοι παραγωγικών Στρατιωτικών Σχολών Ενόπλων Δυνάμεων, Σωμάτων Ασφαλείας και Πυροσβεστικού Σώματος κ.ά. Σε κάθε περίπτωση τα πτυχία αυτά θα πρέπει να είναι συναφή με μέρος τουλάχιστον του γνωστικού αντικείμενου του Μεταπτυχιακού προγράμματος.

Υποψηφιότητα μπορούν να θέσουν και τελειόφοιτοι σπουδαστές των συναφών με το αντικείμενο Σχολών, οι οποίοι θα έχουν περατώσει τις προπτυχιακές τους σπουδές πριν τις ημερομηνίες εγγραφής στο Π.Μ.Σ.

5. 6. Τρόπος Επιλογής φοιτητών/τριων στο Πρόγραμμα

Η διαδικασία της επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών εμπεριέχει τρία στάδια:

- Α' στάδιο:

Υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης στον ιστότοπο του ΠΜΣ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση msc_hssqe@chem.duth.gr και με ταχυδρομείο στην διεύθυνση:

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ ΚΑΒΑΛΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΜΣ ΧΗΜΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

ΑΓΙΟΣ ΛΟΥΚΑΣ, Τ.Κ. 65404

1. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα.

2. Αντίγραφο πτυχίου ή διπλώματος (εκτός τελειοφοίτων). Εάν αυτό έχει αποκτηθεί στην αλλοδαπή θα πρέπει να συνοδεύεται και από την επίσημη αναγνώριση του ΔΟΑΤΑΠ.

3. Για τους τελειόφοιτους: Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας και αναμενόμενη ημερομηνία αποφοίτησης.

4. Φωτοτυπία της ταυτότητας ή του διαβατηρίου.

5. Δύο (2) φωτογραφίες.

6. Πιστοποιητικό καλής γνώσης της Αγγλικής ή και άλλων γλωσσών.

Συνεκτιμώνται: Α) Βεβαιώσεις επαγγελματικής εμπειρίας. Β) Αντίγραφα επιστημονικών δημοσιεύσεων, λοιποί τίτλοι σπουδών πλην του πρώτου πτυχίου, πιστοποιητικά συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα και υποτροφίες/διακρίσεις (υποτροφίες ΙΚΥ, βραβεία αριστείας, βραβεύσεις από επιστημονικούς φορείς, κ.λπ.) (εάν υπάρχουν). Η ακριβής διαδικασία περιγράφεται κάθε φορά στην προκήρυξη.

- Β' στάδιο

Κατά το Β' στάδιο εξετάζονται και αξιολογούνται (μοριοδοτούνται) οι φάκελοι των υποψηφίων. Οι φάκελοι που δεν θα είναι πλήρεις δεν θα εξετάζονται. Το μέγιστο της μοριοδότησης του κάθε φακέλου είναι 40 μόρια.

- Γ' στάδιο (συνέντευξη)

Οι συνεντεύξεις γίνονται από μέλη της Σ.Ε. σε θέματα τεχνογνωσίας - εξοικείωσης με την εκπαίδευση και την ειδική αγωγή, σε θέματα έρευνας καθώς και σε θέματα ευρύτερου παιδαγωγικού, επιστημονικού και κοινωνικού ενδιαφέροντος. Οι συνεντεύξεις βαθμολογούνται ξεχωριστά από το κάθε μέλος της Επιτροπής. Το μέγιστο της μοριοδότησης της συνέντευξης είναι 60 μόρια.

Στην τελική βαθμολογία συνεκτιμώνται:

α) ο βαθμός του φακέλου σε ποσοστό 40% και β) ο βαθμός της συνέντευξης σε ποσοστό 60%. Η μοριοδότηση των δικαιολογητικών αναλύεται ως ακολούθως:

1. Αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα. (5 μόρια).

2. Αντίγραφο πτυχίου ή διπλώματος (εκτός τελειοφοίτων). Εάν αυτό έχει αποκτηθεί στην αλλοδαπή θα πρέπει να συνοδεύεται και από την επίσημη αναγνώριση του ΔΟΑΤΑΠ. (10 μόρια).

3. Για τους τελειόφοιτους: Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας και αναμενόμενη ημερομηνία αποφοίτησης. (10 μόρια).

4. Πιστοποιητικό καλής γνώσης της Αγγλικής ή και άλλων γλωσσών. (10 μόρια).

Συνεκτιμώνται: Α) Βεβαιώσεις επαγγελματικής εμπειρίας. Β) Αντίγραφα επιστημονικών δημοσιεύσεων, λοιποί τίτλοι σπουδών πλην του πρώτου πτυχίου, πιστοποιητικά συμμετοχής σε ερευνητικά προγράμματα και υποτροφίες/διακρίσεις (υποτροφίες ΙΚΥ, βραβεία αριστείας, βραβεύσεις από επιστημονικούς φορείς, κ.λπ.) (εάν υπάρχουν). Η ακριβής διαδικασία περιγράφεται κάθε φορά στην προκήρυξη.

(5 μόρια).

Η τελική επιλογή των υποψηφίων γίνεται βάσει της μοριοδότησης των στοιχείων και των πιστοποιητικών που θα κατατεθούν στο φάκελο καθώς και της βαθμολογίας της συνέντευξης με μέγιστο αριθμό μορίων τα 100 μόρια.

6. Αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ.. ανέρχεται σε ενενήντα (90).

Η χρονική διάρκεια των σπουδών για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα.

Απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση όλων των προσφερόμενων μαθημάτων, όπως αυτά κατανέμονται στα δύο πρώτα (Α' και Β') εξάμηνα καθώς και η συγγραφή Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ή η υλοποίηση Πρακτικής Άσκησης στο τελευταίο (Γ') εξάμηνο σπουδών.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ανά εξάμηνο ως εξής:

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α'						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS
XE1	Εισαγωγικά θέματα στην Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, Προστασία του Περιβάλλοντος, Ποιότητα και Διαχείριση Κινδύνου - Introductory Issues in Safety and Health at Work, Environmental Protection, Quality and Risk Management	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	30	9	5
XE2	Διοίκηση Ολικής Ποιότητας - Total Quality Management	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	39	0	5

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Α'						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS
ΧΕ3	Περιβαλλοντική πολιτική και σχεδιασμός. Διαχείριση Περιβάλλοντος. - Environmental policy and planning. Management of the environment	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	32	7	5
ΧΕ4	Ασφάλεια εργασίας - Ασφάλεια διεργασιών - Ασφάλεια έναντι ασύμμετρων απειλών και προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας - Occupational Safety - Process Safety - Security against asymmetric threats and critical infrastructure protection	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	35	4	5
ΧΕ5	Εκτίμηση και Διαχείριση Επαγγελματικού (ΕΑΥ) και Περιβαλλοντικού Κινδύνου - Occupational (OHS) and Environmental Risk Assessment and Management	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	30	9	5
ΧΕ6	Εργονομικοί και Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες στην Εργασία. Ο Ανθρώπινος παράγοντας - Ergonomic and psychosocial factors at work. The Human Factor	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	30	9	5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ						30

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Β'						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS
XE7	Εργαλεία και Ερευνητική Μεθοδολογία για QSSHE - Research Methodology and Tools for QSSHE	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	30	9	5
XE8	Υγεία και Υγιεινή της Εργασίας - Βλαπτικοί παράγοντες. Βασικές αρχές τοξικολογίας και Χημικής Έκθεσης - Occupational Health and Hygiene - Harmful agents. Basic Principles of Toxicology and chemical exposure	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	30	9	5
XE9	Χημεία και Έλεγχος Ρύπανσης Περιβάλλοντος και Εφαρμογές της Χημείας στην ΕΑΥ και Προστασία - Chemistry and Environmental Pollution Control and Applications of Chemistry in OHS and Safety	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	39	0	5
XE10	Διαχείριση Ποιότητας, Χημειομετρία και Μετρολογία - Quality Management, Chemometrics and Metrology	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	31	8	5
XE11	Συστήματα διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Υγείας και Ασφάλειας - Quality, Environmental, and Health and Safety Management Systems	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	30	9	5

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Β'						
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα	ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΩΡΕΣ ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΩΡΕΣ ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΑΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS
ΧΕ12	Ειδικά θέματα: Διοίκηση έργων, logistics, χώροι συνάθροισης κοινού - Executive Topics: Project management, logistics, Security, Fire Safety etc	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ	-	39	0	5
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ						30

ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ'		
ΧΕ13	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΜΔΕ)	30
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Γ' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		30

Σύντομη Περιγραφή (syllabus) των μαθημάτων

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ1: «Εισαγωγικά θέματα στην Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία, Προστασία του Περιβάλλοντος, Ποιότητα και Διαχείριση Κινδύνου - Introductory Issues in Safety and Health at Work, Environmental Protection, Quality and Risk Management»
Προτεινόμενο εξάμηνο	1ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει το φοιτητή στην Χημική Βιομηχανία και στις γενικές αρχές της διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Υγείας και Ασφάλειας, καθώς και της διαχείρισης του κινδύνου σε ένα ολιστικό πλαίσιο κατανόησης της διαχείρισης του όλου σχετικού αντικειμένου. Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος διακρίνεται σε πέντε (5) διακριτά υπομέρη: α) Το πρώτο μέρος αφορά την παρουσίαση όλων των εκφάνσεων της Διεθνούς, Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Χημικής Βιομηχανίας και επιχειρήσεων. β) Το δεύτερο μέρος αφορά το οριζόντιο θέμα της διαχείρισης κινδύνου. Ξεκινά με τις βασικές έννοιες και είδη κινδύνων. Αναλύεται η βασική βηματική διαδικασία διαχείρισης κινδύνου (Αναγνώριση Κινδύνου, Εκτίμηση Κινδύνου, Στρατηγικές Διαχείρισης) με ιδιαίτερη έμφαση στους κινδύνους που αφορούν την Ποιότητα, το Περιβάλλον και την Υγεία και Ασφάλεια. Παρουσιάζονται οι προσεγγίσεις διαχείρισης κινδύνων (διοίκηση/ διακυβέρνηση) για εταιρικούς και συστημικούς κινδύνους αντίστοιχα. γ) Το τρίτο μέρος αφορά τη Διαχείριση Ποιότητας. Περιλαμβάνει τις βασικές έννοιες και ορισμούς της Ποιότητας, καθώς και τις βασικές αρχές διαχείρισης Ποιότητας. Περιλαμβάνει παρουσίαση θεμάτων νομικού και κανονιστικού πλαισίου, καθώς και τυποποίησης. δ) Το τέταρτο μέρος αφορά την Περιβαλλοντική Διαχείριση. Περιλαμβάνει τις βασικές έννοιες και ορισμούς (βιώσιμη ανάπτυξη, περιβαλλοντικό αποτύπωμα, κ.λπ.), καθώς και τις βασικές αρχές περιβαλλοντικής διαχείρισης. Παρουσιάζεται το βασικό εθνικό και διεθνές νομικό και κανονιστικό πλαίσιο σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης. ε) Το πέμπτο μέρος αφορά την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία. Περιλαμβάνει τους βασικούς ορισμούς (εργατικό ατύχημα, επαγγελματική ασθένεια, κ.λπ.), καθώς και το βασικό εθνικό και ευρωπαϊκό νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Παρουσιάζονται οι εμπλεκόμενοι φορείς (Τεχνικός Ασφαλείας, Γιατρός Εργασίας, Επιθεώρηση Εργασίας, κ.λπ.), καθώς και οι βασικές αρχές διαχείρισης του επαγγελματικού κινδύνου.
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ2: «Διοίκηση Ολικής Ποιότητας - Total Quality Management»
Προτεινόμενο εξάμηνο	1ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Το μάθημα περιλαμβάνει θεωρητικού υποβάθρου γνώσεις στην τεχνολογία του ελέγχου και διασφάλισης της ποιότητας, Ειδικότερα στα συστήματα για την ποιότητα και στη βασική μεθοδολογία και τις τεχνικές οργάνωσης και διοίκησης της ποιότητας. Συγκεκριμένα, γίνεται εμβάθυνση στα ακόλουθα ειδικά θέματα: Κατανόηση του όρου Ολικός Έλεγχος Ποιότητας (ΟΕΠ), των παραμέτρων που τον επηρεάζουν, καθώς και το πώς μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη. Σχεδιασμός και ανάπτυξη ενός προϊόντος/μίας υπηρεσίας ποιότητας [συμπεριλαμβάνοντας την ανάλυση αστοχίας και αποτελεσμάτων (FMEA)], και σχεδιασμός των εμπλεκόμενων διεργασιών παραγωγής. Δημιουργία καλού υπόβαθρου στη Διαχείριση ή Διοίκηση Ολικής Ποιότητας καθώς και στα λοιπά εφαρμοζόμενα Συστήματα Διασφάλισης Ποιότητας (ΣΔΠ) (ομοιότητες και διαφορές) και στα βραβεία ολικής ποιότητας (ΕΕ, ΗΠΑ, Ιαπωνία). Εφαρμογή των πιο ευρέως χρησιμοποιούμενων εργαλείων και τεχνικών (καταιγισμός ιδεών, διάγραμμα συγγένειας, διάγραμμα αιτίου-αποτελέσματος, συγκριτική παρουσίαση με συστήματα αναφοράς, διάγραμμα ελέγχου, ιστόγραμμα, διάγραμμα Pareto, και διάγραμμα διασκόρπισης). Θεωρητική όσο και πρακτική γνώση για τα δύο σημαντικά συστήματα ISO: την «οικογένεια» προτύπων ISO 9000 για τη διαχείριση ποιότητας. Ορολογία, βασικές αρχές, δομή, και ISO 22000 για ποιότητα προϊόντος και ποιότητα και ασφάλεια τροφίμων, αντίστοιχα Άλλα πρότυπα ποιότητας. Μέτρηση, υπολογισμός, ανάλυση και υπολογισμός τους κόστους για την ποιότητα λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα να λάβει χώρα ένας μεγάλος αριθμός αστοχιών διαφορετικής προέλευσης. Κατανόηση των διάφορων τεχνικών για βελτιστοποίηση του κόστους για την ποιότητα (περιορισμός κόστους με ταυτόχρονη βελτίωση της ποιότητας). Τρόποι Εφαρμογής στους καταναλωτές συστήματος διασφάλισης, αξιολόγησης και πιστοποίησης. Κατανόηση της σημασίας της ασφάλειας προϊόντος και της προστασίας του καταναλωτή μέσα στο νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ. Το νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ για θέματα ανάπτυξης ποιότητας, σήμανση CE, και ασφάλεια εμπορίας τροφίμων (HACCP, ISO 22000).
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ3: «Περιβαλλοντική πολιτική και σχεδιασμός. Διαχείριση Περιβάλλοντος - Environmental policy and planning. Management of the environment»
Προτεινόμενο εξάμηνο	1ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τον φοιτητή – νέο ερευνητή – στις διάφορα θέματα που αφορούν την περιβαλλοντική πολιτική, σχεδιασμό και διαχείριση. Αρχικά γίνεται εισαγωγή στις βασικές έννοιες του ελέγχου ρύπανσης και της διαχείρισης περιβάλλοντος. καλύπτονται θέματα που αφορούν Περιβαλλοντικά Προβλήματα και το Νομοθετικό Πλαίσιο (Ελλάδα, ευρώπη, Διεθνή Κοινότητα) ενώ αναλύονται τα Μείζονα περιβαλλοντικά προβλήματα όπως η εξάντληση στρώματος του όζοντος, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η μείωση βιοποικιλότητας, η ατμοσφαιρική ρύπανση, η μόλυνση του νερού κ.ά. Θα περιλαμβάνεται η υφιστάμενη νομοθεσία για τον έλεγχο ρύπανσης και προστασία του περιβάλλοντος, η παρουσίαση θεμάτων σχετικών με τη διαχείριση πρώτων υλών και αποβλήτων σε σχέση με τις πρακτικές της κυκλικής οικονομίας, ο σχεδιασμός περιβαλλοντικών έργων, η ευαισθητοποίηση τρίτων (προμηθευτών και πελατών) στην περιβαλλοντική προστασία μέσω της εφοδιαστικής αλυσίδας, καθώς και θέματα περιβαλλοντικών ελέγχων. Ειδικότερα θα δίνεται έμφαση στην εφαρμογή των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ανάπτυξη συνιστωσών, δημιουργία ομάδων – ευαισθητοποίηση, περιβαλλοντική ανάλυση, σχεδιασμός πολιτικής περιβάλλοντος, ορισμός στόχων, σχεδιασμός προγράμματος, ανάπτυξη διαδικασιών, εσωτερικός έλεγχος, περιβαλλοντική δήλωση), καθώς και στην πιστοποίηση τους (διαδικασίες, ανάλυση κόστους/οφέλους, έλεγχοι, κ.λπ.). Περιβαλλοντική ηθική.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ3: «Περιβαλλοντική πολιτική και σχεδιασμός. Διαχείριση Περιβάλλοντος - Environmental policy and planning. Management of the environment»
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ4: «Ασφάλεια εργασίας - Ασφάλεια διεργασιών - Ασφάλεια έναντι ασύμμετρων απειλών και προστασία υποδομών ζωτικής σημασίας - Occupational Safety - Process Safety - Security against asymmetric threats and critical infrastructure protection»
Προτεινόμενο εξάμηνο	1ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει το φοιτητή στην ευρύτερα στην έννοια της ασφάλειας έναντι διακριτών κινδύνων στον εργασιακό χώρο. Διακρίνεται σε τρία μέρη, ανάλογα με τη φύση των κινδύνων για την ασφάλεια στην επιχείρηση. α) Το πρώτο μέρος αφορά τη διαχείριση κινδύνων για την ασφάλεια των εργαζομένων κατά την εκτέλεση των εργασιών τους (εργατικά ατυχήματα). Περιλαμβάνει ανάλυση των ειδών εργατικών ατυχημάτων κατά την ταξινόμηση ESAW της Eurostat, των παραγόντων που επηρεάζουν το καθένα, των σχετικών προληπτικών μέτρων, καθώς και άλλων θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση τους. β) Το δεύτερο μέρος αφορά τη διαχείριση κινδύνων διεργασιών (Process Safety), με ιδιαίτερη έμφαση στους κινδύνους για τις χημικές διεργασίες. Περιλαμβάνει ανάλυση των βασικών κινδύνων, των σχετιζόμενων παραγόντων, καθώς και των βασικών θεμάτων που αφορούν τη διαχείριση τους. Επίσης αφορά τον κίνδυνο Τεχνολογικών ατυχημάτων μεγάλης έκτασης (TAME) κατά τη διαχείριση (παραγωγή, αποθήκευση, μεταφορά) μεγάλων ποσοτήτων επικίνδυνων χημικών ουσιών. Ο στόχος είναι η απόκτηση γνώσεων στην εκτίμηση κινδύνων, στη λήψη τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, στο σχεδιασμό διαδικασιών απόκρισης έκτακτης ανάγκης εντός και εκτός του βιομηχανικού χώρου, καθώς και στο σχετικό νομικό και κανονιστικό πλαίσιο. Περιλαμβάνεται η εισαγωγή στα TAME (πυρκαγιές, εκρήξεις, διαρροές χημικών ουσιών, ατυχήματα Natech), η παρουσίαση ιστορικών TAME, το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο (Οδηγία Seveso III, μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων – ADR, Οδηγία ATEX – εκρηκτικά), η εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων TAME (εντοπισμός πηγών κινδύνου και ανάλυση επικινδυνότητας, τεχνικά μέτρα πρόληψης ή περιορισμού επιπτώσεων κινδύνων TAME, ασφαλείς πρακτικές εργασίας, σύστημα διαχείρισης ασφάλειας), καθώς και ο σχεδιασμός απόκρισης έκτακτης ανάγκης (εντός και εκτός βιομηχανικής μονάδας) γ) Το τρίτο μέρος αφορά τους κινδύνους από εξωγενείς απειλές (π.χ. επιθετικές ενέργειες, καιρικά φαινόμενα, Δημόσια Υγεία, κ.λπ.) που μπορεί να επηρεάζουν άτομα, διεργασίες ή υποδομές και δεν μπορούν να εξισορροπηθούν από τα βασικά εργαλεία πρόληψης που διαθέτει η επιχείρηση. Περιγράφονται τα είδη των κινδύνων αυτών, οι βασικοί παράγοντες επηρεασμού και οι βασικές αρχές διαχείρισής τους. Επίσης αφορά στην παροχή εξειδικευμένων γνώσεων σχετικές με την προστασία των υποδομών ζωτικής σημασίας.
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ5: «Εκτίμηση και Διαχείριση Επαγγελματικού (EAY) και Περιβαλλοντικού Κινδύνου – Occupational (OHS) and Environmental Risk Assessment and Management»
Προτεινόμενο εξάμηνο	1ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Το πλαίσιο για το διαχωρισμό των παραπάνω εννοιών και παραδείγματα από οικολογικά συστήματα. Ανάπτυξη μεθοδολογίας για χωρική ανάλυση. -Γενικευμένες στατιστικές μάθημα αναπτύσσει γνώσεις και δεξιότητες στην εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων, όπως απαιτείται για την αποτελεσματική επαγγελματική υγεία, ασφάλεια και περιβαλλοντική πρακτική. Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος διακρίνεται σε δύο (2) διακριτά υπομέρη. Σκοπός του του πρώτου μέρους είναι να επιτρέψει στους φοιτητές να εντοπίσουν κινδύνους που μπορεί να προκαλέσουν βλάβη στους ανθρώπους, τα φυτά και τα ζώα και να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον. να αξιολογήσουν και να χαρακτηρίσουν τον κίνδυνο, ώστε να μπορούν να επινοηθούν κατάλληλες στρατηγικές για τον αποτελεσματικό μετριασμό και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού κινδύνου. Οι φοιτητές θα είναι εξοπλισμένοι με τα εργαλεία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου βάσει των αρχών που ορίζονται στα διεθνή και εθνικά ρυθμιστικά πλαίσια. Οι φοιτητές θα καθοδηγηθούν μέσω της πλήρους διαδικασίας σχεδιασμού και εφαρμογής ενός σχεδίου αξιολόγησης και διαχείρισης περιβαλλοντικών κινδύνων. Οι βασικοί στόχοι του πρώτου μέρους του μαθήματος είναι: Η κατανόηση και χρήση των βασικών εννοιών της οικολογικής εκτίμησης της επικινδυνότητας και του πλαισίου στο οποίο αναπτύσσεται – Η σύνδεση της με τις βασικές εφαρμογές της ανάλυσης ρίσκου σε ευρύτερο πλαίσιο Η κατανόηση της συνολικής διαδικασίας μέσα από την παρουσίαση ολοκληρωμένων παραδειγμάτων -Η δημιουργία από τους φοιτητές πλατφόρμας λήψης απόφασης για την διαχείριση του ρίσκου – Για την άρτια χρήση των θεωρητικών εργαλείων δίνονται παραδείγματα με τη χρήση ειδικού λογισμικού – Ορισμός της οικολογικής εκτίμησης επικινδυνότητας. Στόχοι. Κύρια σημεία και παραδείγματα – Ιστορικά παραδείγματα. Περιγραφή του θεσμικού πλαισίου σε εθνικό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο -Η ανάγκη για οικοσυστημική προσέγγιση. Επισκόπηση του πιθανοθεωρητικού πλαισίου – Επισκόπηση αρχών μοντελοποίησης. Επισκόπηση πληθυσμιακών μοντέλων. Βασικές έννοιες στατιστικών μοντέλων. -Κινητική τοξικών και μοντέλα δόσης-αντίδρασης. Τρόποι επίδρασης τοξικών στους οργανισμούς -Μεθοδολογία εκτίμησης συγκέντρωσης τοξικών. -Αντιμετώπιση της αβεβαιότητας και της διακύμανσης. Μεθοδολογικό μέθοδοι εκτίμησης κινδύνου. Εισαγωγή στους πίνακες προβολής. Μοντέλα Probit-Logit δόσης- αντίδρασης. -Μοντέλα ατομοστραφή (individual-oriented), τεχνικές παραμετροποίησης και επαλήθευσης. Διαδικασία σύνδεσης πειραματικής με θεωρητική προσέγγιση -Επιδημιολογία και εκτίμηση επικινδυνότητας, βασικές αρχές. -Διαχείριση Επικινδυνότητας, παραδείγματα -Εφαρμογές Οικολογικής Εκτίμησης Επικινδυνότητας στη διατήρηση απειλούμενων ειδών (μοντέλα RAMAS Ecolab και RAMAS GIS) και οι σύγχρονες πρακτικές της επικοινωνίας του κινδύνου (risk communication). Σκοπός του του δεύτερου μέρους είναι να επιτρέψει στους φοιτητές την εις βάθος κατανόηση, καθοδήγηση και μεθοδολογία σχετικά με τη χρήση της εκτίμησης κινδύνου ως εργαλείο για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων στο χώρο εργασίας. Περιλαμβάνει Βασικές αρχές σχεδιασμού των κανόνων ασφαλείας στην εργασία. Πρωτόκολλα αξιολόγησης της ασφάλειας. Εργατικά ατυχήματα- παραδείγματα πρόληψης, αποφυγής. Παρουσίαση των βασικών αρχών ασφάλειας και προστασίας από εργατικά ατυχήματα στους κυριότερους τομείς παραγωγικής δραστηριότητας (πρωτογενής- δευτερογενής- τριτογενής δραστηριότητα). Το μάθημα παρείχε λεπτομερή καθοδήγηση και μεθοδολογία σχετικά με τη χρήση της εκτίμησης κινδύνου ως εργαλείο για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων στο χώρο εργασίας για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος στο χώρο εργασίας. Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοπλίσει τους συμμετέχοντες με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα τους επέτρεπαν να εισαγάγουν ένα σύστημα για τη διενέργεια αξιολογήσεων κινδύνου στους χώρους εργασίας τους και τη διαδικασία διαχείρισης των αξιολογήσεων κινδύνου και να εκπαιδευθούν άλλους στην αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων. Το πρόγραμμα των μαθημάτων θα οδηγήσει στην θεωρητική εμπέδωση από τους συμμετέχοντες της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνου και στη συνέχεια θα βελτιστοποιήσουν αυτές τις δεξιότητες μέσω εφαρμογής αυτών με πρακτικά παραδείγματα στην αξιολόγηση κινδύνου στα πιο κοινά θέματα υγείας και ασφάλειας όπως η αξιολόγηση κινδύνου στο χώρο εργασίας, η ασφαλής εργασία σε ύψος, η ασφάλεια των μηχανημάτων, η χημική ασφάλεια και η διαχείριση Legionella.
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ6: «Εργονομικοί και Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες στην Εργασία. Ο Ανθρώπινος παράγοντας - Ergonomic and psychosocial factors at work. The Human Factor»
Προτεινόμενο εξάμηνο	1ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Το μάθημα αναπτύσσει γνώσεις και δεξιότητες στην εκτίμηση και διαχείριση κινδύνων, όπως απαιτείται για την αποτελεσματική επαγγελματική υγεία, ασφάλεια και περιβαλλοντική πρακτική. Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος διακρίνεται σε δύο (2) διακριτά υπομέρη. Σκοπός του του πρώτου μέρους είναι να επιτρέψει στους φοιτητές να εντοπίσουν κινδύνους που μπορεί να προκαλέσουν βλάβη στους ανθρώπους, τα φυτά και τα ζώα και να κατανοήσουν και να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις τους στο περιβάλλον, να αξιολογήσουν και να χαρακτηρίσουν τον κίνδυνο, ώστε να μπορούν να επινοηθούν κατάλληλες στρατηγικές για τον αποτελεσματικό μετριασμό και τη διαχείριση του περιβαλλοντικού κινδύνου. Οι φοιτητές θα είναι εξοπλισμένοι με τα εργαλεία και τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του περιβαλλοντικού κινδύνου βάσει των αρχών που ορίζονται στα διεθνή και εθνικά ρυθμιστικά πλαίσια. Οι φοιτητές θα καθοδηγηθούν μέσω της πλήρους διαδικασίας σχεδιασμού και εφαρμογής ενός σχεδίου αξιολόγησης και διαχείρισης περιβαλλοντικών κινδύνων. Οι βασικοί στόχοι του πρώτου μέρους του μαθήματος είναι: Η κατανόηση και χρήση των βασικών εννοιών της οικολογικής εκτίμησης της επικινδυνότητας και του πλαισίου στο οποίο αναπτύσσεται - Η σύνδεση της με τις βασικές εφαρμογές της ανάλυσης ρίσκου σε ευρύτερο πλαίσιο Η κατανόηση της συνολικής διαδικασίας μέσα από την παρουσίαση ολοκληρωμένων παραδειγμάτων -Η δημιουργία από τους φοιτητές πλατφόρμας λήψης απόφασης για την διαχείριση του ρίσκου - Για την άρτια χρήση των θεωρητικών εργαλείων δίνονται παραδείγματα με τη χρήση ειδικού λογισμικού - Ορισμός της οικολογικής εκτίμησης επικινδυνότητας. Στόχοι. Κύρια σημεία και παραδείγματα - Ιστορικά παραδείγματα. Περιγραφή του θεσμικού πλαισίου σε εθνικό, κοινοτικό και διεθνές επίπεδο -Η ανάγκη για οικοσυστημική προσέγγιση. Επισκόπηση του πιθανοθεωρητικού πλαισίου - Επισκόπηση αρχών μοντελοποίησης. Επισκόπηση πληθυσμιακών μοντέλων. Βασικές έννοιες στατιστικών μοντέλων. -Κινητική τοξικών και μοντέλα δόσης-αντίδρασης. Τρόποι επίδρασης τοξικών στους οργανισμούς -Μεθοδολογία εκτίμησης συγκέντρωσης τοξικών. -Αντιμετώπιση της αβεβαιότητας και της διακύμανσης. Μεθοδολογικό πλαίσιο για το διαχωρισμό των παραπάνω εννοιών και παραδείγματα από οικολογικά συστήματα. Ανάπτυξη μεθοδολογίας για χωρική ανάλυση. -Γενικευμένες στατιστικές μέθοδοι εκτίμησης κινδύνου. Εισαγωγή στους πίνακες προβολής. Μοντέλα Probit-Logit δόσης- αντίδρασης. -Μοντέλα ατομοστραφή (individual-oriented), τεχνικές παραμετροποίησης και επαλήθευσης. Διαδικασία σύνδεσης πειραματικής με θεωρητική προσέγγιση -Επιδημιολογία και εκτίμηση επικινδυνότητας, βασικές αρχές. -Διαχείριση Επικινδυνότητας, παραδείγματα -Εφαρμογές Οικολογικής Εκτίμησης Επικινδυνότητας στη διατήρηση απειλούμενων ειδών (μοντέλα RAMAS Ecolab και RAMAS GIS) και οι σύγχρονες πρακτικές της επικοινωνίας του κινδύνου (risk communication). Σκοπός του του δεύτερου μέρους είναι να επιτρέψει στους φοιτητές την εις βάθος κατανόηση, καθοδήγηση και μεθοδολογία σχετικά με τη χρήση της εκτίμησης κινδύνου ως εργαλείο για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων στο χώρο εργασίας. Περιλαμβάνει Βασικές αρχές σχεδιασμού των κανόνων ασφαλείας στην εργασία. Πρωτόκολλα αξιολόγησης της ασφάλειας. Εργατικά ατυχήματα- παραδείγματα πρόληψης, αποφυγής. Παρουσίαση των βασικών αρχών ασφαλείας και προστασίας από εργατικά ατυχήματα στους κυριότερους τομείς παραγωγικής δραστηριότητας (πρωτογενής- δευτερογενής- τριτογενής δραστηριότητα). Το μάθημα παρείχε λεπτομερή καθοδήγηση και μεθοδολογία σχετικά με τη χρήση της εκτίμησης κινδύνου ως εργαλείο για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των κινδύνων στο χώρο εργασίας για τη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς εργασιακού περιβάλλοντος στο χώρο εργασίας. Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοπλίζει τους συμμετέχοντες με τις γνώσεις και τις δεξιότητες που θα τους επέτρεπαν να εισαγάγουν ένα σύστημα για τη διενέργεια αξιολογήσεων κινδύνου στους χώρους εργασίας τους και τη διαδικασία διαχείρισης των αξιολογήσεων κινδύνου και να εκπαιδεύσουν άλλους στην αξιολόγηση και διαχείριση κινδύνων. Το πρόγραμμα των μαθημάτων θα οδηγήσει στην θεωρητική εμπέδωση από τους συμμετέχοντες της διαδικασίας αξιολόγησης κινδύνου και στη συνέχεια θα βελτιστοποιήσουν αυτές τις δεξιότητες μέσω εφαρμογής αυτών με πρακτικά παραδείγματα στην αξιολόγηση κινδύνου στα πιο κοινά θέματα υγείας και ασφαλείας όπως η αξιολόγηση κινδύνου στο χώρο εργασίας, η ασφαλής εργασία σε ύψος, η ασφάλεια των μηχανημάτων, η χημική ασφάλεια και η διαχείριση Legionella.
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ7: «Εργαλεία και Ερευνητική Μεθοδολογία για QSSHE - Research Methodology and Tools for QSSHE»
Προτεινόμενο εξάμηνο	2ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τον φοιτητή – νέο ερευνητή – στις διάφορες μεθοδολογίες, μεθόδους, τεχνικές και εργαλεία διεξαγωγής μιας επιστημονικής έρευνας με έμφαση σε εφαρμογές του διεπιστημονικού πεδίου της Διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος, Προστασίας και Υγείας και Ασφάλειας. Θα εκπαιδευτεί ο φοιτητής ώστε να εφαρμόζει κανόνες ορθής αναζήτησης βιβλιογραφίας, συγγραφής βιβλιογραφικής ανασκόπησης και εργασιών ολοκληρωμένη παρουσίαση των αποτελεσμάτων τους. Θα παρουσιαστούν οι βασικές πηγές πληροφόρησης και δεδομένων, τυποποιημένες μεθοδολογίες σε συγκεκριμένα πεδία έρευνας σχετικά με την Ποιότητα, το Περιβάλλον και την Υγεία και Ασφάλεια, καθώς και εργαλεία στατιστικής ανάλυσης. Ο φοιτητής με την ολοκλήρωση του μαθήματος θα έχει αναπτύξει δεξιότητες και ικανότητες που θα τον καθιστά ικανό να προσδιορίσει το ρόλο της επιστημονική έρευνας στην παραγωγή γνώσης, να διατυπώσει ερευνητικά ερωτήματα λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική βιβλιογραφία, να επιλέγει την κατάλληλη ερευνητική μέθοδο για να σχεδιάσει, να υλοποιήσει μία έρευνα και να απαντήσει στα ερευνητικά ερωτήματα που έχουν τεθεί σε αυτήν, να συλλέγει και να αναλύει τα δεδομένα μιας έρευνας με κατάλληλες στατιστικές και ποσοτικές μεθόδους, να ερμηνεύει και παρουσιάζει τα αποτελέσματα μιας έρευνας, τα οποία με τη σειρά τους θα οδηγήσουν στη σωστή λήψη αποφάσεων.
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ8: «Υγεία και Υγιεινή της Εργασίας - Βλαπτικοί παράγοντες. Βασικές αρχές τοξικολογίας και Χημικής Έκθεσης - Occupational Health and Hygiene - Harmful agents. Basic Principles of Toxicology and chemical exposure»
Προτεινόμενο εξάμηνο	2ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι βασικές αρχές Υγείας και Υγιεινής της Εργασίας, προσαρμοσμένες στο τεχνικό γνωστικό υπόβαθρο των φοιτητών. Γίνεται αναφορά στις σημαντικότερες επαγγελματικές ασθένειες, καθώς και στο Νομικό πλαίσιο που τις διέπουν. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές βιομηχανικής υγιεινής και προστασίας της υγείας των εργαζομένων, ο ρόλος του Γιατρού Εργασίας, οι βασικές αρχές και πλαίσιο διαχείρισης, καθώς και το σχετικό Νομικό πλαίσιο. Αναλύονται οι κύριοι βλαπτικοί παράγοντες για την υγεία των εργαζομένων, Φυσικοί (Θόρυβος, Δονήσεις, Μικροκλίμα, Φωτισμός, Ακτινοβολίες), Χημικοί και Βιολογικοί, η επίδραση τους στην υγεία, καθώς και οι βασικές ποιοτικές και ποσοτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση τους (προσδιορισμός επιπέδων, έκθεσης, οριακές και προτεινόμενες τιμές). Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές αντιμετώπισης των βλαπτικών παραγόντων κατά κατηγορία, καθώς και τα ατομικά (ΜΑΠ) και συλλογικά μέτρα προστασίας. Τέλος αναλύονται οι βασικές αρχές τοξικολογίας και Χημικής Έκθεσης. Γενικές αρχές της Τοξικολογίας: Φάσμα τοξικών δόσεων, Κατάταξη τοξικών ουσιών, Χαρακτηριστικά της έκθεσης, Αλληλεπιδράσεις χημικών ουσιών,, Μέτρηση της τοξικότητας. Επαγγελματική Τοξικολογία: Οδοί εισόδου, Όρια έκθεσης, Εργαστηριακός έλεγχος, Χαρακτηριστικά περιστατικά
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ9: «Χημεία και Έλεγχος Ρύπανσης Περιβάλλοντος και Εφαρμογές της Χημείας στην ΕΑΥ και Προστασία - Chemistry and Environmental Pollution Control and Applications of Chemistry in OHS and Safety»
Προτεινόμενο εξάμηνο	2ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Τα θέματα του ελέγχου της ρύπανσης και της προστασίας του περιβάλλοντος περιλαμβάνουν πολλούς κλάδους της επιστήμης και της τεχνολογίας και το περιεχόμενο του μαθήματος έχει διαρθρωθεί σε ενότητες ώστε να καλύπτουν επαρκώς τις σχετικές βασικές έννοιες. Αρχές ελέγχου της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Τα σημαντικότερα από τα διδασκόμενα αντικείμενα αφορούν τη ρύπανση υδάτων, τη ρύπανση αέρα, τη ρύπανση από ραδιενέργεια -, κυκλοφοριακό και βιομηχανικό θόρυβο - χαρτογραφική αποτύπωση κ.ά. - Δειγματοληψία ρύπων της ατμόσφαιρας - Στόχοι και προϋποθέσεις - Συστήματα δειγματοληψίας ρύπων της ατμόσφαιρας - Μέθοδοι δειγματοληψίας ρύπων από την ατμόσφαιρα και πηγές εκπομπής - Προσδιορισμός αερίων ρύπων και σωματιδιακής ύλης - Βασικές αναλυτικές τεχνικές - Χημική ανάλυση σωματιδιακής ύλης - Αρχές δειγματοληψίας και παράμετροι ελέγχου ρύπων - Τεχνικές δειγματοληψίες νερών - Παράμετροι οργανοληπτικού ελέγχου - Παράμετροι φυσικό-χημικού ελέγχου νερών - Παράμετροι οργανικής ρύπανσης νερών - Θρεπτικά συστατικά-δείκτες ευτροφισμού - Μέταλλα και τοξικά στοιχεία - Χημική ανάλυση βροχής - Έλεγχος στερεών αποβλήτων. Μετρήσεις μη ιοντιζουσών ακτινοβολιών και ραδιενέργειας σε δείγματα εδάφους, φυτών κ.ά. Επίσης, εξετάζονται οι επιδράσεις από τοξικά και άλλα βλαβερά υλικά, το φαινόμενο του θερμοκηπίου, η ηχορύπανση, οι δυσμενείς επιδράσεις της μικροκυματικής ακτινοβολίας, βασικά συστήματα βιολογικού καθαρισμού καθώς και συστήματα μετρήσεων περιβαλλοντικών παραμέτρων και ελέγχου των προαναφερθέντων ρυπαντών. Η προσέγγιση των μορφών ρύπανσης που εξετάζονται στα πλαίσια του μαθήματος, συνιστάται στα ακόλουθα: α. επιστημονικός ορισμός ανάλυση και περιγραφή της ρύπανσης, β. προσδιορισμός των πηγών και των αιτιών που δημιουργούν τη ρύπανση, γ. αναφορά των συνεπειών της ρύπανσης στον άνθρωπο και τα οικοσυστήματα και δ. ανάλυση των μέτρων πρόληψης και των προφυλάξεων για τον περιορισμό της ρύπανσης και των ενεργειών για την εξαφάνισή της. Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος ενδεικτικά περιλαμβάνει εργαστηριακές ασκήσεις σχετικές με Δειγματοληψία, τεχνικές δειγματοληψίας αέρα αποθέσεων, υδάτων, ιζημάτων, χώματος, βιολογικών υλικών
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ10: «Διαχείριση Ποιότητας, Χημειομετρία και Μετρολογία - Quality Management, Chemometrics and Metrology»
Προτεινόμενο εξάμηνο	2ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος διακρίνεται σε τρία (3) διακριτά υπομέρη. Συγκεκριμένα, οι φοιτητές θα διδαχθούν: (α) Τις βασικές έννοιες που αφορούν τις μετρήσεις, την μετρολογία και τα εργαστήρια ελέγχου και δοκιμών. Η έμφαση δίνεται στην ανάλυση του προτύπου ISO 17025:2005 (Απαιτήσεις του Προτύπου, σχεδιασμός και υλοποίηση του προτύπου). Επίσης παρουσιάζονται και αναλύονται οι βασικοί δείκτες μέτρησης και ο προσδιορισμός των στόχων στην εφαρμογή του προτύπου ISO 17025:2005 σε εργαστήρια Ελέγχου και Δοκιμών. (β) Μέθοδοι: Ορισμοί Επιλογή μεθόδων. Χαρακτηριστικά επίδοσης αναλυτικών μεθόδων. Επικύρωση και επαλήθευση αναλυτικών μεθόδων. Ειδικότητα και εκλεκτικότητα. Ακρίβεια, Ορθότητα, πιστότητα. Μέθοδοι ελέγχου ακριβείας. Ανιχνευσιμότητα, όρια ανίχνευσης και ποσοτικοποίησης. Ανθεκτικότητα. Ευαισθησία. Γραμμικότητα, καμπύλη αναφοράς, γραμμική και δυναμική περιοχή. Αβεβαιότητα Μετρήσεων: Βασικές έννοιες, εκτίμηση αβεβαιότητάς κατά Eurachem, κατά Nordtest και με τεχνικές Monte Carlo. (γ) Χημειομετρία και αναλυτική διαδικασία. Βασική στατιστική επεξεργασία αναλυτικών δεδομένων. Σφάλματα στην αναλυτική διαδικασία,

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ10: «Διαχείριση Ποιότητας, Χημειομετρία και Μετρολογία - Quality Management, Chemometrics and Metrology»
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	διάδοση σφαλμάτων. Βαθμονόμηση. Τεχνικές ποσοτικοποίησης. Χαρακτηριστικά ποιότητας αναλυτικών μεθόδων (αξιοπιστία, ολίσθηση, ευαισθησία, ανιχνευσιμότητα, εκλεκτικότητα, πιστότητα, ακρίβεια). Επικύρωση (validation) αναλυτικών μεθόδων. Σήματα και δεδομένα. Επεξεργασία σημάτων. Μεθοδοι συμμετάβολής και συσχετίσεως. Επιφάνειες απόκρισης και μοντέλα. Θεωρία Δειγματοληψίας. Πολυπαραμετρική προσέγγιση. Ανάλυση κατά συστάδες (cluster analysis). Αναγνώριση μοντέλων (pattern recognition). Στατιστικά πακέτα προγραμμάτων. Πειραματικός σχεδιασμός. Νευρωνικά δίκτυα. Εισαγωγή στα στατιστικά λογισμικά Matlab και R. Το εργαστηριακό μέρος του μαθήματος ενδεικτικά περιλαμβάνει τις κάτωθι εργαστηριακές ασκήσεις σχετικές με τον: (i) Έλεγχο Ποιότητας Περιβάλλοντος (ii) Έλεγχο Ποιότητας Υλικών (Μέταλλα και Κράματα, Κεραμικά και γυαλί. Χαρτί).
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ11: «Συστήματα διαχείρισης Ποιότητας, Περιβάλλοντος και Υγείας και Ασφάλειας - Quality, Environmental, and Health and Safety Management Systems»
Προτεινόμενο εξάμηνο	2ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τα πρότυπα διαχείρισης, ιδιαίτερα με αυτά που αφορούν την Ποιότητα, τη Διαχείριση Περιβάλλοντος και την Υγεία και Ασφάλεια της Εργασίας, αλλά και τα εταιρικά πρότυπα διαχείρισης κινδύνων όπου εντάσσονται και οι σχετικοί κίνδυνοι. Ιδιαίτερα θα παρουσιαστούν: α) Οι βασικές αρχές και έννοιες των προτύπων διαχείρισης, τα είδη προτύπων και οι αρχές σχεδιασμού, λειτουργίας και πιστοποίησης τους. β) Το ζήτημα των Επιθεωρήσεων των Συστημάτων Ποιότητας και εστιάζει κυρίως στο Πρότυπο ISO 9001:2008. Περιγράφονται βασικές έννοιες της ποιότητας και παρουσιάζονται και αναλύονται οι απαιτήσεις και οι παράγραφοι του προτύπου. Περιγράφονται οι βασικοί τύποι και είδη επιθεωρήσεων, αναλύεται η διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης της επιθεώρησης καθώς και ο ρόλος του επιθεωρητή και της ομάδας επιθεώρησης. γ) Η «οικογένεια» προτύπων ISO 14000 για την περιβαλλοντική διαχείριση. Ορολογία, βασικές αρχές, δομή. Άλλα πρότυπα διαχείρισης περιβάλλοντος (EMS, EMAS, κ.λπ.). Αναλύονται οι έννοιες της Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, γίνεται Ιστορική Αναδρομή της ανάπτυξης Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, περιγράφεται η Ευρωπαϊκή προσέγγιση EMAS, και η Υπεύθυνη Φροντίδα "Responsible Care". Το κύριο μέρος είναι η παρουσίαση και ανάλυση του προτύπου 14001 (Απαιτήσεις του Προτύπου, Σύγκριση των προτύπων 14001 και 9001). Τέλος παρουσιάζεται το Κοινοτικό σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου – EMAS, αναλύεται πως γίνεται η Πιστοποίηση ΣΠΔ και ποιος ο ρόλος των επιθεωρητών περιβάλλοντος, Η Ανάλυση του Κύκλου Ζωής προϊόντων (ΑΚΖ), και τα διάφορα Οικολογικά σήματα. δ) Η «οικογένεια» προτύπων ISO 45000 για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια. Ορολογία, βασικές αρχές, δομή. Σχεδιασμός, Υλοποίηση, Έλεγχος, Βελτίωση. Άλλα πρότυπα σχετικά με την Υγεία και Ασφάλεια. ε) Η Βασική Δομή Προτύπων. Ενοποιημένες έννοιες και λειτουργίες ISO 9000, ISO 14000 και ISO 45000. στ) Τα κυριότερα πρότυπα διαχείρισης εταιρικού κινδύνου: ISO 31000:2018, ERM-COSO, IRGC. Ορολογία, βασικές αρχές, δομή. Πεδίο εφαρμογής προτύπων. ζ) Οι βασικές έννοιες/ορισμοί της αξιοπιστίας και αναλύεται η έννοια της αποτυχίας. Αναλύονται διεξοδικά τα χαρακτηριστικά και οι τεχνικές εκτίμησης της αξιοπιστίας, ενώ επίσης έμφαση δίνεται στην αξιοποίηση των δεδομένων της αξιοπιστίας στην ανάλυση κινδύνου. Ακόμη παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες της συντήρησης και αναλύεται η σημασία και σπουδαιότητα αυτής. Στη συνέχεια αναλύονται τα συστήματα και οι πολιτικές συντήρησης και το δεύτερο μέρος κλείνει με την παρουσίαση και ανάλυση της Ολικής Παραγωγικής Συντήρησης (δραστηριότητα, αποτελέσματα).
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ12: «Ειδικά θέματα: Διοίκηση έργων, logistics, χώροι συνάθροισης κοινού - Executive Topics: Project management, logistics, Security, Fire Safety etc»
Προτεινόμενο εξάμηνο	2ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός του μαθήματος	Σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνει στην αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων, όπου η φύση των κινδύνων, αλλά και τα χαρακτηριστικά του πλαισίου επιβάλλουν ιδιαίτερη προσέγγιση διαχείρισης, αλλά και διέπονται από ειδικό Νομικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα, γίνεται εμβάθυνση στα ακόλουθα ειδικά θέματα: α) Διαχείριση έργων. Η μοναδικότητα και το πεπερασμένο της διάρκειας ενός έργου, δημιουργούν ιδιαιτερότητες στους κινδύνους για την Ποιότητα, το Περιβάλλον και την Υγεία και Ασφάλεια και στη διαχείριση τους. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα τεχνικά έργα και στο σχετικό Νομικό πλαίσιο που τα διέπει (Υγεία και Ασφάλεια, περιβαλλοντικοί όροι, κ.λπ.) β) Logistics. Η συσκευασία, αποθήκευση και μεταφορά παρουσιάζει ιδιαιτερότητες σχετικές με την Ποιότητα, Περιβαλλοντικούς κινδύνους, αλλά και κινδύνους για την Υγεία και Ασφάλεια, ιδιαίτερα για τον κλάδο της χημικής βιομηχανίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα θέματα συσκευασίας, αποθήκευσης και μεταφοράς χημικών ουσιών και στο ιδιαίτερο Νομικό πλαίσιο (Οδηγία REACH, Οδηγία ADR, κ.λπ.) Επίσης, αναφέρονται θέματα αδειοδότησης ανυψωτικών και μεταφορικών μέσων. γ) Χώροι συνάθροισης κοινού. Η συνάθροιση κοινού σε επαγγελματικούς χώρους την ασφάλεια των οποίων καλείται να διαχειριστεί η επιχείρηση, δημιουργεί ιδιαίτερου κινδύνους για την Ασφάλεια, Προστασία από εξωγενείς κινδύνους (φυσικές καταστροφές, security, κ.λπ.), Υγεία και Υγιεινή. Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται τόσο οι κίνδυνοι αυτοί, όσο και οι βασικές αρχές αντιμετώπισης τους, οι εμπλεκόμενοι φορείς και το Νομικό πλαίσιο. Η ενότητα αυτή παρέχει βασικές γνώσεις στις σύγχρονες μεθοδολογίες διαχείρισης έργων, με έμφαση στις αρχές του πλαισίου PMBOK. Οι φοιτητές εξοικειώνονται με σημαντικές τεχνικές σχεδιασμού και παρακολούθησης έργων, συμπεριλαμβανομένων των διαγραμμάτων Gantt, των δικτύων Activity on Node, της ανάλυσης PERT, της μεθόδου Κρίσιμης Διαδρομής (CPM) και της Διαχείρισης Δεδουλευμένης Αξίας (EVM). Μέσω πρακτικών εφαρμογών, οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν δεξιότητες για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό, προγραμματισμό και έλεγχο έργων στο σύγχρονο περιβάλλον των οργανισμών. Σε άλλη ενότητα διδάσκεται η κατανόηση του φαινομένου της βίας και παρενόχλησης στην εργασία, πώς αναγνωρίζουμε την βία και παρενόχληση στην εργασία, τι επιπτώσεις έχει στους εργαζόμενους και τις εταιρείες, πώς διαχειριζόμαστε περιπτώσεις βίας και παρενόχλησης στην εργασία και ποιες είναι οι ενέργειες που οφείλεται να γίνουν ώστε να περιοριστεί το φαινόμενο στο εργασιακό περιβάλλον. Διδάσκεται επίσης ξεχωριστή ενότητα για τους κινδύνους και αναλυτικότερα: Ακρίβεια εκτίμησης κινδύνου, Πηγές κινδύνου-αναγνώριση, Ανάλυση του κινδύνου, Προσδιορισμός κινδύνου Υπολογισμός/εκτίμηση κινδύνου, Διαχείριση κινδύνου, Στρατηγικές αποδοχής.
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Γραπτές εξετάσεις στο τέλος του μαθήματος ή γραπτή εργασία.

Τίτλος μαθήματος	ΧΕ13: «Διπλωματική εργασία - Diploma Thesis»
Προτεινόμενο εξάμηνο	3ο εξάμηνο του Π.Μ.Σ.
Περιεχόμενο και σκοπός της ΜΔΕ	Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των απαιτούμενων μαθημάτων των τριών πρώτων εξαμήνων, οι φοιτητές/φοιτήτριες αναλαμβάνουν την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (ΜΔΕ). Το αντικείμενο της ΜΔΕ πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να εντάσσεται στο γνωστικό πεδίο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Η επιλογή του θέματος γίνεται με βάση τα ενδιαφέροντα των φοιτητών/ριών και μετά από συνεννόηση με τον/ην διδάσκοντα/ουσα που θα αναλάβει την επίβλεψη της ΜΔΕ. Η τακτική συνεργασία με τον/ην επιβλέποντα/ουσα είναι αναγκαία όσο διάστημα διαρκεί η εκπόνηση της ΜΔΕ. Συστήνεται η έκτασή της ΜΔΕ να είναι περίπου 25.000 λέξεις χωρίς τα παραρτήματα. Ο τρόπος παράθεσης των βιβλιογραφικών πηγών γίνεται βάσει της 7ης έκδοσης του συστήματος της American Psychological Association (APA style, 7th edition). Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση της συγγραφής και δημόσιας

Περιεχόμενο και σκοπός της ΜΔΕ	υποστήριξης της διπλωματικής τους εργασίας, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να: • εφαρμόζουν τα στάδια εκπόνησης ερευνητικής εργασίας (διαμόρφωση ερευνητικού ερωτήματος, σχεδιασμός, υλοποίηση, ανάλυση και παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας και των αποτελεσμάτων της) • αξιοποιούν διεθνείς και εθνικές βάσεις δεδομένων για τη χρήση πρωτογενών ή δευτερογενών δεδομένων, ανάλογα με το θέμα της διπλωματικής τους εργασίας • ανατρέχουν στη βιβλιογραφία, να συλλέγουν με συστηματικό τρόπο και να καταγράφουν τα υπάρχοντα και πλέον πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα για μία ερευνητική υπόθεση • κατανοούν και να αξιολογούν τη σημασία τήρησης θεμάτων ηθικής και δεοντολογίας καθώς και προστασίας των συλλεγόμενων πληροφοριών και προσωπικών δεδομένων • επιλέγουν ή να διαμορφώνουν κατάλληλα εργαλεία για τη συλλογή δεδομένων στην περίπτωση που διεξάγουν πρωτογενή συλλογή στοιχείων, ή να κατανοούν τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς των εργαλείων και των δεδομένων στην περίπτωση που κάνουν χρήση ήδη συλλεχθέντων δεδομένων • συλλέγουν, καταγράφουν και επεξεργάζονται τα πρωτογενή ή δευτερογενή ερευνητικά δεδομένα, ανάλογα με τον τύπο της έρευνας που διεξάγουν • εφαρμόζουν κατάλληλες στατιστικές αναλύσεις για τη διερεύνηση των εκάστοτε ερευνητικών ερωτημάτων • συζητούν και να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα της μελέτης τους, τα συγκρίνουν με τη υπάρχουσα βιβλιογραφία και επισημαίνουν τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά της • καταγράφουν και παραθέτουν στη βιβλιογραφία τις πηγές των πληροφοριών • συνεργάζονται εποικοδομητικά για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση μίας έρευνας • απαντούν στα σχόλια Κριτών • παρουσιάζουν σε επιστημονικό κοινό την έρευνα που έχουν διεξάγει και να παρέχουν τις απαραίτητες διευκρινίσεις. Η διπλωματική εργασία κατατίθεται, γραπτώς, στην τριμελή εξεταστική επιτροπή για εξέταση. Αφού εγκριθεί από την τριμελή εξεταστική επιτροπή ο/η φοιτητής/φοιτήτρια υποβάλλει σχετικό αίτημα παρουσίασης της εργασίας. Για τη βαθμολόγηση της ΜΔΕ λαμβάνεται υπόψη το περιεχόμενο και η παρουσίασή της και για να κριθεί επιτυχώς αποκληρωθείσα θα πρέπει να έχει βαθμολογηθεί με βαθμό κατ'ελάχιστο 5 με άριστα το 10. Ως τεκμήριο ποιότητας μιας διπλωματικής εργασίας θεωρείται η δυνατότητα αποδοχής της για δημοσίευση σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές του αντίστοιχου χώρου. Μετά την παρουσίαση, η εξεταστική επιτροπή έχει το δικαίωμα υποβολής ερωτήσεων στον/στη φοιτητή/τρια ο/η οποίος/α καλείται να απαντήσει. Η εξεταστική επιτροπή μπορεί να απορρίψει ή να ζητήσει διόρθωση της ΜΔΕ. Το τελικά διορθωμένο κείμενο της ΜΔΕ διανέμεται στα Μέλη της εξεταστικής επιτροπής προς τελική έγκριση.
Τρόπος παράδοσης	εξ αποστάσεως εκπαίδευση
Αξιολόγηση φοιτητών	γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνική. Μέθοδοι αξιολόγησης: Παρουσίαση διπλωματικής εργασίας

7. Πιστωτικές μονάδες

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχεται σε ενενήντα (90).

8. Γλώσσα διεξαγωγής του Προγράμματος

Ως γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων καθώς και της συγγραφής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται η Ελληνική. Είναι δυνατόν να οριστεί και άλλη γλώσσα με απόφαση της Συνέλευσης μετά από αίτηση του φοιτητή και σχετική απόφαση του επιβλέποντος τη διπλωματική εργασία και του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., συνοδευόμενη από περίληψη του περιεχομένου της και στην Ελληνική γλώσσα.

9. Αριθμός Εισακτών

Ο αριθμός εισακτών στο πρόγραμμα κατ'έτος ορίζεται κατά ανώτατο όριο σε εκατόν είκοσι (120). Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., καθώς και Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος Χημείας που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 της παρ. 10 του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών σπουδών του ΔΠΘ, μπορούν μετά από αίτησή τους να εγγραφούν ως υπεράριθμοι, και μόνο ένας κατ'έτος στο Π.Μ.Σ., σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται στον ν. 4957/2022.

10. Πηγές Χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. - Τέλη Φοίτησης

Η χρηματοδότηση του Π.Μ.Σ. προέρχεται από:

1. Οι πόροι ενός Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) δύνανται να προέρχονται από:

- α) Τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

2. Η καταβολή των τελών φοίτησης, εφόσον προβλέπεται, πραγματοποιείται από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. Για το σύνολο του προγράμματος τα τέλη φοίτησης ανέρχονται σε 4.500,00 ευρώ.

3. Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Α.Ε.Ι ή από τον Ε.Λ.Κ.Ε. του Α.Ε.Ι. που έχει αναλάβει τη διοικητική υποστήριξη του προγράμματος, σε περίπτωση διδρυματικού ή κοινού Π.Μ.Σ.

4. Οι πόροι των Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Π.Μ.Σ. Με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης που λαμβάνεται έως το τέλος Μαρτίου κάθε έτους αποφασίζεται αν το υπόλοιπο ποσό μετά από την αφαίρεση της παρακράτησης υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. μεταφέρεται στον τακτικό προϋπολογισμό ή διατίθεται για τη δημιουργία έργων/προγραμμάτων μέσω του Ε.Λ.Κ.Ε. με σκοπό την κάλυψη κατά προτεραιότητα των αναγκών Π.Μ.Σ. που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και την κάλυψη ερευνητικών, εκπαιδευτικών και λειτουργικών αναγκών του Α.Ε.Ι. Στα έσοδα του Π.Μ.Σ. των περ. β) έως δ) της παρ. 1 πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης, β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Π.Μ.Σ.

Σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022 (Α' 141) το 70% του συνολικού κόστους λειτουργίας του Π.Μ.Σ. αφορά τις λειτουργικές δαπάνες, ανέρχεται στο ποσό των 264.000,00 ευρώ και αναλύεται ως εξής:

ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΠΟΣΟ σε Ευρώ
Αμοιβές για τη διοικητική - τεχνική υποστήριξη	25.000,00€
Αμοιβές διδακτικού προσωπικού	42.000,00€
Δαπάνες μετακίνησης	12.000,00€
Εξοπλισμού και υλικοτεχνικής υποδομής	15.600,00€
Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	8.000,00€
Υποτροφίες (προαιρετικά)	162.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ:	264.600,00€

Το συνολικό ύψος των δαπανών του προγράμματος υπολογίζεται με βάση το ποσοστό 30% των φοιτητών που απαλλάσσεται από την καταβολή των τελών φοίτησης. Σε περίπτωση που οι δικαιούχοι απαλλαγής καταβολής διδάκτρων είναι λιγότεροι από 30%, θα προκύψουν αυξήσεις και ο ΕΛΚΕ του ιδρύματος θα μπορεί να εισπράττει τα επιπλέον ποσά.

Οι αμοιβές του τακτικού διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού των Ιδρυμάτων αφορά εργασία που υπερβαίνει τις κατά νόμο υποχρεώσεις τους.

Το κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. θα καλύπτεται από δίδακτρα, ερευνητικά προγράμματα, χορηγίες, δωρεές κ.λπ.

11. Δικαιώματα και παροχές - Υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία και για τους/τις φοιτητές/ριες του πρώτου κύκλου σπουδών έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/ριες έχουν τις εξής υποχρεώσεις:

1. Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών και να μετέχουν ενεργά στις συζητήσεις, παρουσιάσεις και λοιπές ερευνητικές δραστηριότητες του Προγράμματος.

2. Να υποβάλλουν τις απαιτούμενες εργασίες μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες.

3. Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.

4. Να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος και του Δ.Π.Θ., την ακαδημαϊκή δεοντολογία και τους κανόνες του δικαίου της πνευματικής ιδιοκτησίας περί αντιγραφής και λογοκλοπής. Σε αντίθετη περίπτωση, επιβάλλονται από τα αρμόδια όργανα οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία και τον παρόντα Κανονισμό κυρώσεις.

5. Να υποβάλλουν στις καθορισμένες προθεσμίες τη δήλωση πραγματοποίησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας, συνοδευόμενη από υπεύθυνη δήλωση ότι η διπλωματική εργασία ακολουθεί τους κανόνες της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και δεν παραβιάζει τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας.

12. Υποτροφίες

Με απόφαση της Συνέλευσης δύνανται να χορηγηθούν υποτροφίες ή βραβεία αριστείας σε μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης. Οι υποτροφίες χορηγούνται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων και το ύψος καθορίζεται από την Συνέλευση του Τμήματος.

Με απόφαση της Συνέλευσης το Π.Μ.Σ. δύναται να προσφέρει για συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος υποτροφίες ενδεικτικά ως ακολούθως:

1. στις οικογένειες των θυμάτων και τους τραυματίες του τραγικού σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών, προσφέροντας 2 υποτροφίες για δωρεάν φοίτηση, σε αυτό. Οι υποτροφίες αυτές θα δίνονται στους τραυματίες του δυστυχήματος αλλά και στους συγγενείς πρώτου και δεύτερου βαθμού (γονείς, σύζυγοι, σύντροφοι, αδέρφια κ.ά.) των θυμάτων με σκοπό τη δυνατότητα εξ αποστάσεως φοίτησης τους στο Π.Μ.Σ.

2. στους νόμιμα διαμένοντες στην Ελλάδα πολίτες τρίτων χωρών, προσφέροντας μία υποτροφία για δωρεάν φοίτηση, σε αυτό. Η υποτροφία θα δοθεί σε προτεινόμενους προς την Διεύθυνση του ΠΜΣ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), DG HOME (Directorate-General for Migration and Home Affairs) με σκοπό τη δυνατότητα εξ αποστάσεως φοίτησης στο Π.Μ.Σ.

Το ύψος των υποτροφιών, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης, καθώς και οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται από την Συνέλευση του Τμήματος.

13. Τρόπος Οργάνωσης της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας

Ο τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας του ΠΜΣ είναι με μεθόδους σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Η έναρξη των μαθημάτων ορίζεται την τελευταία Δευτέρα του Οκτωβρίου και η λήξη των μαθημάτων με τη συμπλήρωση των 13 εβδομάδων διδασκαλίας ανά εξαμήνο. Στην αρχή κάθε εξαμήνου καταρτίζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα του εξαμήνου. Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε μάθημα ορίζεται από την Συνέλευση ένας/μία διδάσκων/ουσα ως υπεύθυνος/η συντονιστής/τρια του μαθήματος.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση, εργασία, παρουσίαση, αναφορά (report) ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής μορφή της αξιολόγησης καθορίζεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα ή τους/τις διδάσκοντες/ουσες σε σχέση και με τη φύση του κάθε μαθήματος.

Οι όροι αξιολόγησης σε κάθε μάθημα γνωστοποιούνται κατά την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος από το μέλος ΔΕΠ - υπευθύνου/συντονιστή του μαθήματος.

Για τα μαθήματα, στα οποία η βαθμολογία γίνεται με ασκήσεις ή/και τελική γραπτή εξέταση, ισχύουν τα παρακάτω:

1) Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται το Φεβρουάριο (1η εξεταστική) και το Σεπτέμβριο (2η εξεταστική).

2) Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται τον Ιούνιο (1η εξεταστική) και το Σεπτέμβριο (2η εξεταστική).

Για τα μαθήματα, στα οποία προβλέπεται κατάθεση εργασίας, η παράδοση της εργασίας γίνεται εντός της αντίστοιχης εξεταστικής περιόδου. Η διάρκεια της κάθε εξεταστικής περιόδου είναι δύο εβδομάδες.

Ειδικώς, η γραπτή ή η προφορική εξ αποστάσεως εξέταση δύναται να πραγματοποιηθεί μέσω τεχνολογικής διαμεσολάβησης και αντίστοιχων συστημάτων/εφαρμογών εξ αποστάσεως εξέτασης, όπου θα διασφαλίζεται η αυθεντικοποίηση του χρήστη, η φυσική ταυτοποίησή του και η επιτήρηση της διαδικασίας εξέτασης, όπου αυτή κρίνεται αναγκαία.

Για τη διδασκαλία με μέσα εξ αποστάσεως ασύγχρονης εκπαίδευσης, ανέρχεται το ανώτατο σε ποσοστό δεκαοχτώ τοις εκατό επί των πιστωτικών μονάδων του ΠΜΣ (18%). Το πρόγραμμα διασφαλίζει τη συμμόρφωση με αυτόν τον περιορισμό, κατανέμοντας τις διδακτικές ώρες ανά μέθοδο υλοποίησης, ώστε η ασύγχρονη εκπαίδευση να μην υπερβαίνει το προβλεπόμενο όριο.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και διαπιστώνεται με ευθύνη του διδάσκοντος. Επιτρέπονται μέχρι τρεις (3) απουσίες σε κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι μεγαλύτερος των τριών (3) και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί (εξαιρουμένων των επαγγελματικών υποχρεώσεων), τότε,

μετά από αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας, η περίπτωση εξετάζεται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ., η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη Συνέλευση του Τμήματος για την τελική έγκριση.

Ο τεχνολογικός εξοπλισμός που απαιτείται να έχει κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής για την παρακολούθηση του προγράμματος και την αξιολόγησή του, είναι:

- Ηλεκτρονικός υπολογιστής,
- Κάμερα,
- Μικρόφωνο,
- Σύνδεση στο internet.

14. Μερική Φοίτηση

Στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες προβλέπεται σύμφωνα με το εδάφιο ιε) της παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4957/2022, η δυνατότητα μερικής φοίτησης για εργαζόμενους/νες φοιτητές/τριες, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης, οι οποίοι αποδεδειγμένα εργάζονται 20 ώρες την εβδομάδα, προσκομίζοντας βεβαίωση του εργοδότη τους.

Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος πλήρους φοίτησης και για ιδιαίτερες εξαιρετικά σοβαρές περιπτώσεις, όπως ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας κ.λπ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στους μεταπτυχιακούς/κές φοιτητές/τριες παρέχεται, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή αναστολή σπουδών, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο μεταπτυχιακός φοιτητής χάνει την ιδιότητα του φοιτητή. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

15. Ειδικές Διατάξεις

Όσα θέματα δε ρυθμίζονται με την παρούσα απόφαση, ρυθμίζονται από τον εσωτερικό Κανονισμό του ΠΜΣ, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Ιδρύματος καθώς και από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κομοτηνή, 27 Φεβρουαρίου 2026

Ο Πρύτανης

ΦΩΤΙΟΣ ΜΑΡΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

